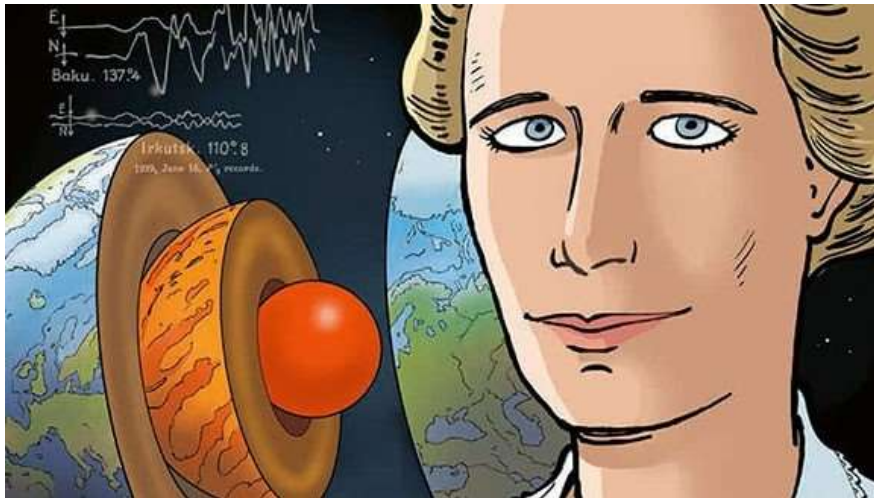

NUMMER 9

Lehmann knækkede koden til jordens – og eget indre.

19. maj 2025 af [Martin Kirchgässner](#)

0

INGE LEHMANN - JORDENS INDERSTE KERNE

999999

Tegner : Sussi Bech

Forfatter: Helle Houkjær

Forlag: **Eudor**

Form: 96 sider i farver, hardcover

Vejl. pris: 250 kr.

Udgivelsesår: 2025

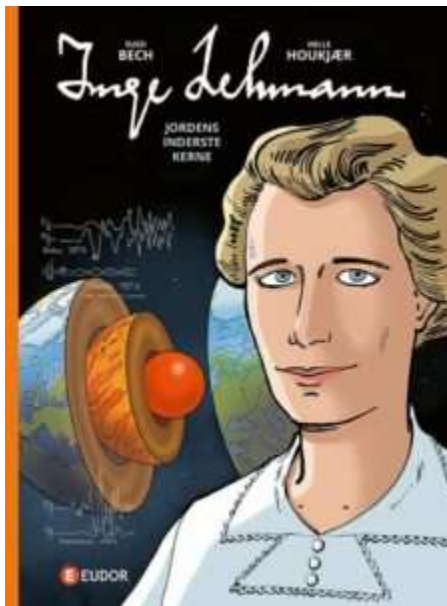
Udgivelsesland: Danmark

Flot portræt af Danmarks første seismolog der kæmpede med sit indre liv

og en mandsdomineret forskerverden, før hun blev anerkendt for sin forskning i jordens kerne.

Med titler om Niels Bohr, H. C. Ørsted og den geniale Københavnermysteriet, er forlaget EUDOR nået til en af de største – seismolog Inge Lehmann, der først sent i livet fik et gennembrud i sin forskning af jordens indre og som kæmpede mod et mandsdomineret og forstokket forskermiljø, hvor studier og overdreven læsning kunne skade en kvindes fertilitet. Den var vist ikke gået i 2025.

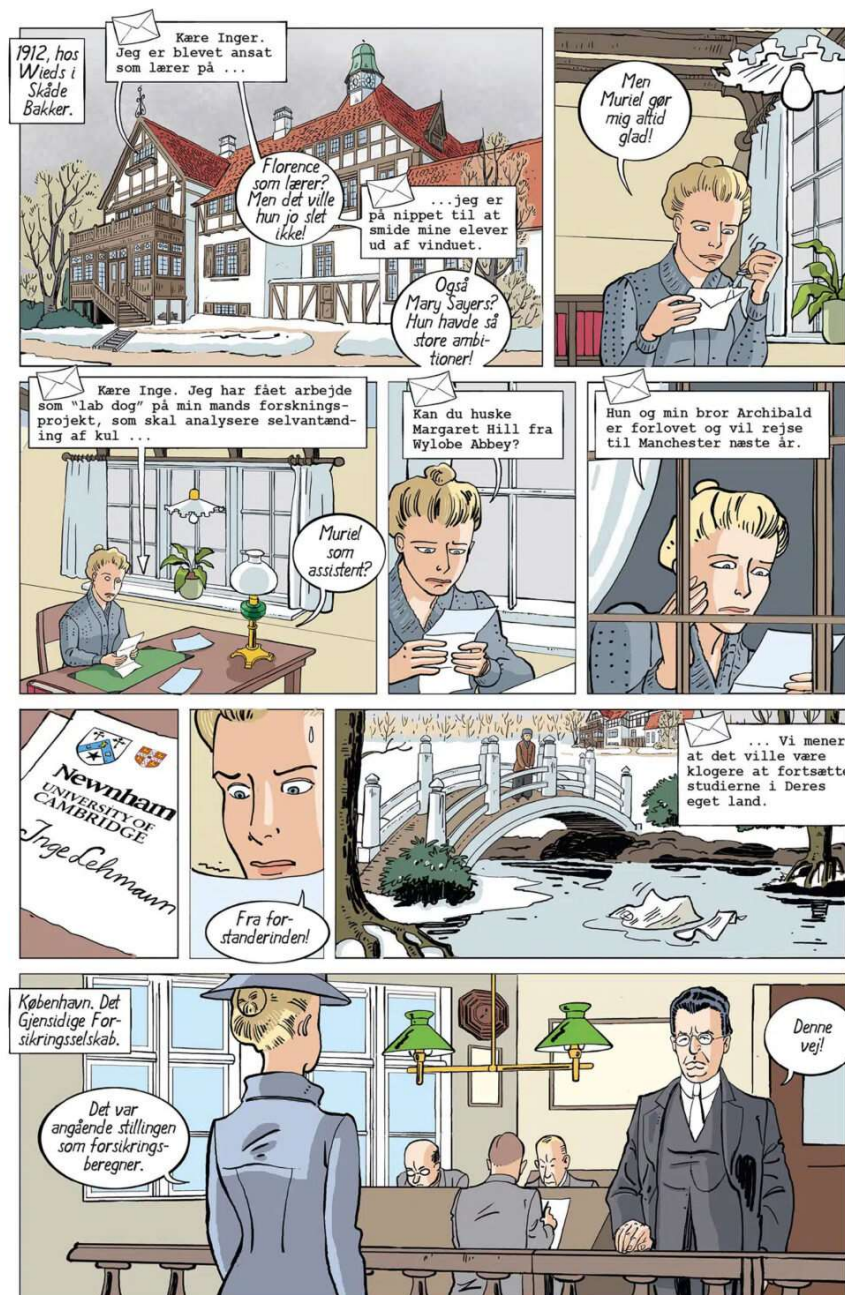

Inge vokser op i et bedrestillet hjem i København i slutningen af 1900-tallet. Faderen, den hårdtarbejdende videnskabsmand Alfred Lehmann, var et forbillede for Inge, mens moderen Idas rolle var at holde sammen på familien som hjemmegående husmor. Allerede tidligt i Inges barndom står det klart, at hun har en særlig matematisk forståelse, men hendes ambitioner om at læse matematik på Universitet møder modstand og skepsis hos forældrene. Tynget af datidens kvindesyn sætter de spørgsmålstejn ved hendes egnethed på grund af hendes skrøbelige sind. Det er dog ikke alle, der deler dette syn på Inge, og da hun møder den fremsynede lærer Hanna Adler (moster til Niels Bohr) på dennes privatskole, får hun fornyet tro på egne evner, og i 1908 træder hun ind på Polyteknisk Læreranstalt. Her bliver drømmen dog hurtigt til barsk virkelighed, og hendes selvtillid lider et alvorligt knæk i mødet med det

mandsdominerede forskermiljø, hvor hun føler sig utilstrækkelig og fremmedgjort.

Albummet bevæger sig uden de store armbevægelser gradvist fremad tidsmæssigt til opholdet på det kønsopdelte Newham Cambridge, hvor det bliver det et egentlig oprør mod det bestående kvindesyn. Hun skal ikke bare være lige så god som sine mandlige studerende – hun skal være bedre. Dette oprør beskrives fint i en ro-konkurrence, hvor Inge for første gang demonstrerer stædighed og mental styrke. Tvivlen og forældrenes stemmer i hovedet nager dog stadig den unge Inge, der i første omgang må opgive at forlænge opholdet på Cambridge og rejse hjem til København. Hjemme venter et utåleligt ophold som hjemmeboende hos forældrene og en søster, der har indledt et kaotisk forhold til den psykotiske Walt, der morsomt portrætteres på kanten af et nervøst sammenbrud.

Inge har stadig udlængsel til de store universiteter, men efter en række nedslående afslag, må hun sætte drømmen på standby og søge en stilling som forsikringsberegner, hvor hun er omgivet af dovne og uduelige mandlige medarbejdere.

Først efter krigens ophør, faderens død og et fælles lejemål med søsteren, der lever et stadig mere udsvævende liv som danser, bliver hun ansat som hjælpelærer på Forskningsmatematisk Laboratorium. Her ønsker professor Nørlund at rykke Danmark frem i førerfeltet, så Inge bliver i 1925 tilknyttet et projekt, hvor den første danske statsejede seismograf skal bygges. Denne afgørende periode i Inges karriere indledes elegant med en hel side, hvor læseren bliver introduceret til seismologi, teknisk såvel som historisk. Og det er her, at den ungdommelige ambition om at gøre det bedre end sine mandlige kollegaer bærer frugt. Inge kan samle de dyrt

indkøbte maskiner fra Tyskland, og hendes evner vækker opsigt i internationale kredse og bringer hende via Tyskland til Californien. Tingene tager for alvor fart. Inges forskning kan mærkes over hele kloden og det store gennembrud kommer, da hun inviteres til middag hos den anerkendte britiske matematiker og seismolog Sir Harold Jeffreys, der som den første for alvor anerkender hendes forskning. Danmark indvier sin første seismograf på Grønland. Tingene tager fart, indtil det igen går galt.

En faldulykke på hjemrejsen fra Grønland sætter en stopper for Inges arbejde og fremkalder syrlig medfølelse hos hendes mandlige kollegaer. Under hospitalsopholdet lukkes hendes hårdt tilkæmpede kontor som statsgeodæt, og hendes videre studier henvises til i et rum i kælderen. Det er paradoksalt nok i denne periode, hun får sit gennembrud, da hun via brevveksling med Jefferys bliver lukket ind i herreværelset i Royal Astronomical Society, hvor hendes resultater vækker lige dele opsigt og skepsis.

Anden Verdenskrig melder sin ankomst på to rasende flotte sider, hvor et bombardement effektivt knyttes til Inges nye forskningsområde – mikroseismiske storme. Her fornægter Bechs sans for drama sig ikke. Der er nærmest lyd på siderne. Efter krigen bliver hun inviteret til Columbia i USA, og da hun samtidig forbigås som den første professor i geofysik, er sagen klar. Hun forlader sit hjemland og opnår først langt senere den hæder og anerkendelse for sin banebrydende forskning, som hun har fortjent.

Portrættet af Inge Lehmanns 104 år lange liv er i sikre hænder hos drevne Sussi Bech, som med tidligere serier som *Nofret* og *Aida Nur* kan sine portrætter af viljestærke kvinder til fingerspidserne. Sammen med cand. pæd. Helle Houkjær får vi en grundig indføring i datidens videnskabelige miljø, og det er netop formidlingen af tunge tematikker, der er albummets styrke. Der er styr på de videnskabelige fakta og det er en fornøjelse at læse det leksikale appendiks, som har karakter af en visuel ordbog, hvor man kan lære alt om pladetektonik, seismiske bølger, richterskalaen og andre videnskabelige fænomener.

De mange personer, som Lehman møder i sit lange liv, kan være svære at holde styr på undervejs, men det afhjælpes fint med en biografiske oversigt bagerst i albummet. *Inge Lehmann - Jordens inderste kerne* er et smukt album, man bliver klog på. Klog på jordens opbygning. Klog på seismologi og ikke mindst klog på et grotesk kønsrollemønster i datidens forsker- og universitetsmiljøer. Det er ikke et album, der kommer til at skubbe til de tektoniske plader for tegneseriefortælling. Det er bare godt håndværk, og effektiv formidling.

9

VI ELSKER TEGNESERIER

– og vi snakker om dem på Facebook. Kom og vær med!

Martin Kirchgässner

Født 1972. Selvstændig grafisk designer og passioneret tegneserie-samler af fortrinsvis belgiske og franske tegneserier med forbilleder som Franquinn, Hergé, Edgar P. Jacobs, Uderzo, Peyo m.fl.
Favoritfigur: Max Bjævermose.

<https://kirchgassner.dk/>

FORRIGE ARTIKEL

Søstrene Gyldenhjerte er tilbage i topform.

NÆSTE ARTIKEL

Pingprisen 2025: Debutanter på slap line